

straatpastoraat Amsterdam

voor mensen bekend met het leven op straat

Jaarverslag 2014

protestantse
diaconie
Je staat er niet alleen voor!

Inhoud

Inleiding	1
Verhalenplein	1
Straatpastoraat in 2014	2
Groepswerk	2
Individueel pastoraat	3
Belangenbehartiging	4
Projecten evenementen en overige activiteiten	5
Plannen voor 2015	7
Ten slotte	7
Resultaten jaarplanning 2014	8
Werkplan Straatpastoraat 2015	11
Colofon	14

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over 2014 van het Straatpastoraat van de Protestantse Diaconie Amsterdam. Dit verslag heeft een iets andere opzet dan de afgelopen jaren. Dat komt omdat we tegen het einde van 2014 begonnen zijn met het opstellen van een nieuw beleidsplan dat vrijwel gelijk met dit jaarverslag naar buiten wordt gebracht. Daarom is het verslag vanuit het Straatpastoraat dit jaar beperkt. Achtergronden zijn uitgebreid in het beleidsplan te vinden. Hier in dit jaarverslag over 2014 nemen we delen van het beleidsplan over en geven we schematisch overzicht van de behaalde resultaten.

Verhalenplein

Het Straatpastoraat is zoiets als een verhalenplein. Een plein, dat is een ruimte in de stad waar wegen naar toe leiden en weer van weg leiden. Om een plein staan geen hekken, het is open. Een plein is een plek waar mensen makkelijk naar toe kunnen komen. Het Straatpastoraat is laagdrempelig. Van deelnemers wordt gevraagd dat ze meedoen, meer is niet nodig.

De mensen die we zoeken op dit plein, die we vragen om naar dit plein te komen, zijn mensen bekend met het leven op straat. Het Straatpastoraat is er voor hen. Op een verhalenplein is er ruimte voor deze mensen die hun verhaal kwijt willen. Er wordt geluisterd. Meer dan dat; een verhalenplein is de plaats waar mensen kunnen leren hoe zij hun verhaal vertellen. Een plein is geen plek om lang op te blijven. Na een tijd op het plein ga je weer verder. Naar een ander huis of de wereld in. Het Straatpastoraat doet bepaalde dingen niet. We bieden geen vormen van opvang. Natuurlijk kennen we wel de weg; we verwijzen en bemiddelen van onze plek naar anderen en naar hulpverlening. Een verhalenplein heeft ook publiek; mensen die naar ons willen luisteren, mensen die van ons willen leren. Als ons publiek niet naar ons toekomt, gaan wij naar hun.

Straatpastoraat in 2014

Het Straatpastoraat maakt in hoge mate al waar wat het wil zijn, al lukt natuurlijk niet alles. Deelnemers blijven naar onze activiteiten komen en in de vormen van veldwerk lukt het ook steeds weer nieuwe gezichten te leren kennen. Ook krijgen wij erkenning en medewerking binnen Amsterdam en ver daar buiten, juist ook voor de innoverende projecten die we opzetten.

Groepswerk

Straatklinkers

Het jaar 2014 zal voor ons koor van dak- en thuislozen de Straatklinkers wel niet overtroffen kunnen worden. We zongen in het Concertgebouw op het nieuwjaarsconcert van het Nederlands Blazers Ensemble en werkten mee aan de film *Erbarme Dich* over de Matthäus Passion. Dit was een topjaar. We traden op diverse plaatsen op, in kerkdiensten, maar uiteraard ook op de DaklozenDag. De optredens voor kleinere groepen geven we nu vaker in de vorm van een openbare repetitie. Dit samen zingen van koor en publiek bevalt goed en draagt bij aan de ontmoeting.

In 2014 kwamen de Straatklinkers 47 maal bij elkaar voor de wekelijkse repetities (waarvan vier maal in het gecombineerde zomerprogramma). Naast de al genoemde evenementen waren er 13 optredens. Daarmee hebben we ons streven van tien optredens dus ruim gehaald.

Vrouwengroep

De vrouwengroep blijft voor een grote groep kwetsbare vrouwen van belang. Voor het Straatpastoraat is ook de samenwerking met het Leger des Heils en het Drugspastoraat van belang. Het levert prettige bijna vanzelfsprekende contacten. In verhouding tot eerdere jaren levert het Straatpastoraat een substantiële bijdrage aan het aantal vrijwilligers op de vrouwengroep. Dit willen we voor 2015 vasthouden.

In 2014 kwam de vrouwengroep 26 maal bijeen. Er komen op een avond 20-35 vrouwen bijeen. Ook dit jaar waren de jaarlijkse hoogtepunten het samen vieren van Sinterklaas en het maken van de kerststukjes.

Filosofiegroep

De Filosofiegroep steunt op een tweetal vrijwilligers die deze kleine groep al jaren begeleiden. Daarnaast nodigen we af en toe sprekers van buiten uit. In het afgelopen jaar is dat goed gelukt met bijvoorbeeld de ochtend die zeezeiler Henk van de Velde verzorgde en het bezoek van burgemeester van der Laan. Op deze wijze blijven we doorgaan. In 2014 kwam de Filosofiegroep 46 maal bij elkaar (waarvan 4 maal in het gecombineerde zomerprogramma).

Facebook

Naast deze groepsactiviteiten begint zich ook steeds meer een online gemeenschap rond het Straatpastoraat te vormen. De Facebookpagina biedt deelnemers, (oud-)vrijwilligers, (oud-)stagiaires en vrienden een mogelijkheid om mee te leven. Vooral de foto's van activiteiten zijn aanleiding om te reageren door de mensen die daarop staan en hun vrienden.

De deelnemers van het Straatpastoraat die actief (willen) zijn op Facebook en dergelijke gaan we in 2015 een cursus sociale media aanbieden.

Individueel pastoraat

In 2014 zijn we doorgegaan met de bezoeken aan het inloophuis de Kloof en het Vondelpark. Dit blijkt ook een goede plek voor stagiaires te zijn. Op deze plaatsen hebben we kortdurende contacten met ruim 100 personen en meer intensieve contacten met enkele tientallen mensen.

Daarnaast komen er uit de groepsactiviteiten individuele contacten voort. Ziekte en sterfgevallen maken grote indruk en vragen om aandacht. Met geld dat we van de familie van twee overleden deelnemers kregen, hebben we in 2014 een gedachtenisbank laten maken in de tuin van de Amstelhoven. In het komende jaar zullen we die in gebruik nemen om zo onze overleden deelnemers in ons midden te houden.

Ook vanuit Kantlijn, de schrijfclub die tot 2013 onderdeel was van de Protestantse Diaconie Amsterdam, blijft er vraag naar individuele begeleiding. Het is mooi dat we op deze manier kunnen blijven samenwerken en contact houden.

Belangenbehartiging

Naast individuele belangenbehartiging, vaak in samenwerking met het Juridisch Steunpunt Dak- en Thuislozen, treedt het Straatpastoraat ook op voor de collectieve belangen van mensen bekend met het leven op straat. Daarvoor onderhouden we regelmatige contacten met de hulpverlening, de gemeenteraad, ambtenaren en het bestuur van Amsterdam.

Straatwijzen

Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 zijn wij met het project Straatwijzen gestart. Daarin hebben we dak- of thuisloze Amsterdammers gekoppeld aan gemeenteraadsleden om hen zo Straatwijzer te maken. Om de Straatwijzen toe te rusten voor deze opdracht hebben we twee workshops georganiseerd met professionele lobbyisten. Er hebben in totaal 27 mensen deelgenomen aan Straatwijzen en er waren een aantal contacten met raadsleden en de wethouder.

Met DaklozenDag is de eerste fase van het project afgerond. In 2015 kijken we hoe we, weer op een andere manier in een groepsactiviteit mensen kunnen toe rusten hun punten naar buiten te brengen.

Straatvogels

De twitterende daklozen zijn nu ruim twee jaar in de lucht en hebben navolging gekregen in Nijmegen, Eindhoven en Groningen. In 2015 willen we met een nieuwe groep Straatvogels in Amsterdam beginnen. Daarvoor is er ook een nieuwe website in de lucht gegaan waar explicieter om donaties wordt gevraagd.

Projecten evenementen en overige activiteiten

Naast de groepsactiviteiten zijn er in 2014 ook een aantal op zichzelf staande activiteiten door het Straatpastoraat georganiseerd.

Verhalenshow

Op vrijdag 21 maart 2014 waren er in het Badhuistheater voor een honderdkoppig publiek, zes bijzondere verhalen te horen van deelnemers aan het Straatpastoraat. De Verhalen Show was de feestelijke afsluiting van het project Verhalen van de Straat, een cursus verhalen vertellen, gegeven door de Stadsverteller van Amsterdam, Karel Baracs.

Verhalen van de Straat kwam tot stand door een samenwerking van HVO-Querido, Leger des Heils, Stichting Eropaf!, Hogeschool van Amsterdam en het Straatpastoraat, met steun van Skanfonds.

Uitjes

Met deelnemers van onze groepsactiviteiten brachten we een bezoek aan de Hortus en, op uitnodiging van marine predikant Fred Omvlee, aan het Marine Etablissement Amsterdam. Voor dat laatste werden we per boot opgehaald en weer teruggebracht, we kregen een rondleiding en een lunch en dat allemaal in ruil voor een paar liedjes van de Straatklinkers.

Samen met het Drugspastoraat gingen we op Goede Vrijdag weer naar Heiloo om daar de Kruisweg te lopen. Een traditie die waardevol is voor de deelnemers.

DaklozenDag

Ongeveer 400 bezoekers waren dit jaar op de DaklozenDag aanwezig. Dat is wat minder dan vorig jaar. De reden is eenvoudig: de weersverwachting was slecht en het heeft ook enige tijd behoorlijk geregend. Toch hebben veel dak- en thuislozen de weg naar de tuin van de Amstelhoven gevonden. Er waren ook ambtenaren, een aantal mensen van de politie, gemeenteraadsleden en directieleden van diverse hulpverlenende instanties. Zeker gezien het slechte weer zijn we tevreden over de opkomst.

DaklozenDag is een samenwerkingsproject van de Protestantse Diaconie Amsterdam, BADT, de Daklozenvakbond, en de Belangenvereniging Druggebruikers MDHG. DaklozenDag bood als elke keer weer van alles: een informatiemarkt, muziek, eten en een plek om te chillen en te tutten. Door, om, en naast het programma hebben vele bijzondere ontmoetingen plaats gevonden. Soms zagen mensen elkaar weer na lange tijd, in andere gevallen was de DaklozenDag een goede gelegenheid om te netwerken.

De DaklozenDag is een begrip geworden. Het fenomeen hoeft niet meer uitgelegd te worden; in Amsterdam kennen dak- en thuislozen, maar ook hulpverleners en beleidsmakers het belang van de DaklozenDag. Dit jaar is er veel meer werk gemaakt van de inbreng van bezoekers aan de voorbereiding. Dat heeft geleid tot een aantal verrassende onderdelen, bijvoorbeeld rond kruidenthee en Ethiopische koffie.

Plannen voor 2015

Als gezegd het Straatpastoraat haalt de beoogde doelen. Daarom willen we op hoofdlijnen ook doorgaan met de ingezette koers. De afgelopen periode geeft wel aanleiding om op twee punten een versterking door te voeren.

Het veldwerk rust in de huidige werkvormen voornamelijk op de ene persoon van de straatpastor. Dat is te kwetsbaar. Een ander punt van aandacht is de belangenbehartiging. In de afgelopen periode is die vooral reactief geweest. Het afgelopen jaar zijn echter goede ervaringen gedaan met belangenbehartiging in de vorm van het project Straatwijzen. Dat vraagt duidelijk om een voortzetting.

De contacten met de Protestantse Kerk Amsterdam en anderen kerken zijn goed en veelvuldig. Toch kan niet gezegd worden dat de vooraf geformuleerde doelen uit het jaarplan 2014 bereikt zijn. Contacten met kerken blijken op allerlei andere manieren te lopen en komen dankzij de ruime aandacht voor het werk van het Straatpastoraat wel degelijk tot stand. Daarom komt dit punt niet meer zelfstandig terug in het werkplan 2015.

Ten slotte

Het Straatpastoraat wil een verhalenplein zijn; een plek waar mensen hun verhaal kwijt kunnen, leren hoe ze hun verhaal kunnen vertellen en waar anderen in de samenleving hun verhalen horen. Natuurlijk gaan er ook dingen mis, maar op hoofdlijnen is ons dit in 2014 gelukt.

Het Straatpastoraat had in 2014 een mooi jaar, met waardevolle ontmoetingen, we organiseerden toonaangevende projecten en we zijn een plek waar mensen bekend met het leven op straat zich welkom en veilig weten.

Luc Tanja

Resultaten jaarplanning 2014

Een gemeenschap van onderlinge steun: groepsactiviteiten en individuele zorg

Algemene doelen:

- versterken van zelfredzaamheid
- ontwikkelen van sociale vaardigheden
- bieden van pastorale en psychosociale ondersteuning
- opbouwen en ondersteunen van netwerken
- drempels verlagen naar de reguliere hulpverlening
- faciliteren van ontmoetingen tussen daklozen en niet-daklozen

<i>Activiteit</i>	<i>Doel</i>	<i>Beoogde resultaten</i>	<i>Behaalde resultaten</i>
Filosofiegroep	Reflectie op het eigen leven; netwerkondersteuning en -opbouw; vergroten van kennis en inzicht	45 bijeenkomsten, 20 deelnemers, waarvan 5 nieuw, 2 excursies	46 bijeenkomsten, waarvan 4 als onderdeel van zomerprogramma, aantal deelnemers lager dan beoogd
Vrouwengroep (i.s.m. Leger des Heils en Drugspastoraat)	Delen van ingrijpende ervaringen; netwerkondersteuning	50 deelnemers waarvan 5 nieuw, 20 bijeenkomsten	Doelen gehaald: 27 bijeenkomsten
Straatklinkers (muzikale workshops)	Bieden van ontspanning en expressiemogelijkheden; netwerkondersteuning; versterken van zelfvertrouwen door publieke optredens	30 deelnemers, waarvan 5 nieuw, 45 bijeenkomsten; 10 optredens	47 bijeenkomsten, waarvan 4 als onderdeel van zomerprogramma, 15 optredens, aantal deelnemers hoger dan beoogd
Straatvogels	Zichtbaarheid van daklozen in samenleving vergroten, netwerkondersteuning, versterken van zelfvertrouwen	4 deelnemers, meer dan 1400 volgers, ondersteuning van projecten in 3 andere steden	Doelen gehaald
Zwerfjongeren	Aanbieden van een plaats waar zwerfjongeren elkaar kunnen ontmoeten en waar zij steun kunnen vinden	Opzet en uitvoeren van pilot	Niet uitgevoerd nadat de vraag vanuit beoogde partner organisatie wegviel
Individueel pastoraat	Begeleiden, ondersteunen, verzoenen, troosten	Intensieve contacten met 15 personen	Doelen gehaald

Brug en broedplaats; Signaleren, verbinden en ontwikkelen

Algemene doelstellingen:

- registeren en analyseren van relevante ontwikkelingen
- ontwikkelen van vernieuwende en verbindende activiteiten en projecten
- vergroten van het draagvlak in de Amsterdamse samenleving
- vergroten van belangenbehartiging van dak- en thuislozen

<i>Activiteit</i>	<i>Doel</i>	<i>Beoogde resultaten</i>	<i>Behaalde resultaten</i>
DaklozenDag	Positieve ontmoeting russen Amsterdammers met en zonder dak; activering en participatie; platform voor informatie en advies	DaklozenDag voor 400 bezoekers	Doel gehaald
StraatWijze(r)	Daklozen adopteren een nieuw gemeenteraads-lid en brengen bij hem/haar de belangen van dak- en thuislozen onder ogen	Tenminste 25 deelnemers; media-aandacht; 5 nieuwe raadsleden aanwezig op DaklozenDag	Doelen gehaald
Verhalen van de straat	Cursus verhalen vertellen gegeven door Karel Baracs en afgesloten met een verhalenshow	Tenminste 6 deelnemers aan cursus, tenminste 4 deelnemers verhalen-show	Doelen gehaald
Juridisch steunpunt dak- en thuislozen	Juridische advisering en bemiddeling; signalering; collectieve belangenbehartiging; kennis-overdracht.	200 cliënten; 5 vrijwilligers; vervolgsprek burgemeester van der Laan; 1 netwerkbijeenkomst juridische hulpverlening.	Doelen gehaald
Veldwerk	Opbouwen nieuwe contacten; signaleren ontwikkelingen op straat	20 nieuwe contacten; signaleren van effecten beleid MO (m.n. op gebied van regiobinding)	Doelen gehaald
Kerk en straat	Kerken (A'dam en elders) ondersteunen in opbouwen contacten met dak- en thuislozen	Incidentele bezoeken aan 5 kerken; structureel contact met 2 kerken	Resultaat blijkt niet goed op deze manier meetbaar
Contacten met bedrijven	Managers kennis laten maken met het leven op straat	Workshop in samenwerking met London Business School	Doel gehaald

Begeleiding, verdieping, reflectie (secundaire proces)

Algemene doelstellingen:

- Professionalisering van straatpastoraat
- Ontwikkelen van competenties van toekomstige collega's
- Vergroten van draagvlak

<i>Activiteit</i>	<i>Doel</i>	<i>Beoogde resultaten</i>	<i>Behaalde resultaten</i>
Reflectie	methodiekontwikkeling straatpastoraat	2 academische bijdragen (artikel; studieopzet); Actieve deelname Landelijk Overleg drugs- en straat- pastoraat	Doelen gehaald
Begeleiding	Training en begeleiding stagiaires	2 stagiaires HBO / WO; 12 maatschappelijke stagiaires; 2 vrijwilligers 'mission house'	Doelen gehaald
Publiciteit	Aandacht voor problematiek mensen op straat; signaleren knelpunten in de maatschappelijke opvang; bevorderen van kennis, begrip en inzet voor marginale groepen	Facebookpagina Twitter 10 artikelen, interviews of ingezonden brieven in 'tra- ditionele media'	Doelen gehaald

Werkplan Straatpastoraat 2015

Verhalenplein: een plek voor mensen bekend met het leven op straat

Algemene doelen:

- versterken van zelfredzaamheid
- ontwikkelen van sociale vaardigheden
- bieden van pastorale en psychosociale ondersteuning
- opbouwen en ondersteunen van netwerken
- drempels verlagen naar de reguliere hulpverlening
- registreren en analyseren van relevante ontwikkelingen

<i>Activiteit</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaten</i>	<i>Middelen / uitvoering</i>	<i>Planning</i>
Filosofiegroep	Reflectie op het eigen leven; netwerk-ondersteuning en -opbouw; vergroten van kennis en inzicht	15 deelnemers, waarvan 5 nieuw, 45 bijeenkomsten, 2 excursies/sprekers	Ondersteuning groepsproces; coaching vrijwilligers; individueel pastoraat	Wekelijks
Vrouwengroep	Delen van ingrijpende ervaringen; netwerkondersteuning	40 deelnemers waarvan 5 nieuw, 20 bijeenkomsten	Begeleiden vrijwilligers; individueel pastoraat (met Leger des Heils, Drugspastoraat)	Tweewekelijks
Straatlinkers (koor)	Bieden van ontspanning en expressiemogelijkheden; netwerkondersteuning; versterken van zelfvertrouwen door optredens	30 deelnemers, waarvan 5 nieuw, 45 bijeenkomsten; 10 optredens	Ondersteuning groepsproces; coaching vrijwilligers; individueel pastoraat	Wekelijks
Veldwerk	Opbouwen en onderhouden contacten; signaleren ontwikkelingen op straat	20 nieuwe contacten; signaleren van effecten beleid MO	Wekelijkse aanwezigheid in inloophuis en op straat in het Vondelpark	Structureel aanbod
Boekenbakfiets	Aanbod van boeken en tijdschriften (in eigen taal); opbouwen nieuwe contacten; signaleren ontwikkelingen op straat	Inzicht in behoefte en mogelijkheden van een dergelijke straatbibliotheek	Vorbereiding en uitvoering pilot	Uitwerking en fondsenwerving jan-aug
Individueel pastoraat	Begeleiden, ondersteunen, verzoenen, troosten	Contacten met 15 personen	Pastorale bijstand	Pilot sep-nov Structureel aanbod

Verhalenplein: waar anderen het verhaal van mensen van de straat kunnen horen

Algemene doelstellingen:

- ontwikkelen van vernieuwende en verbindende activiteiten en projecten
- vergroten van draagvlak in de Amsterdamse samenleving
- faciliteren van ontmoetingen tussen daklozen en niet-daklozen
- versterken van belangenbehartiging van dak- en thuislozen

<i>Activiteit</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaten</i>	<i>Middelen/ uitvoering</i>	<i>Planning</i>
DaklozenDag	Positieve ontmoeting russen Amsterdammers met en zonder dak; activering en participatie; platform voor informatie en advies	DaklozenDag voor 400 bezoekers	Voorbereiding uitvoering	Jan t/m mei 3 juni 2015
Straatvogels	Zichtbaarheid van daklozen in samenleving vergroten, netwerkondersteuning, versterken van zelfvertrouwen	4 nieuwe deelnemers, meer dan 1500 volgers, ondersteuning in 2 andere steden	Ondersteuning, individueel pastoraat	Structureel aanbod
Contacten met bedrijven	Managers kennis laten maken met het leven op straat	Workshop in samenwerking met London Business School	Voorbereiding en organisatie ontmoeting	Structureel aanbod
Onderzoek	Deelnemers toerusten in uitvoeren van onderzoek, netwerkondersteuning, versterken van zelfvertrouwen, inzicht in effecten van beleidsveranderingen MO	10 deelnemende onderzoekers, aandacht bij gemeenteraad en BenW, publiciteit	Fondsenwerving, organisatie, (publicitaire) ondersteuning,	Opzet jan-apr Uitvoering mei-juni

Begeleiding, verdieping, reflectie (secundaire proces)

Algemene doelstellingen:

- Professionalisering van straatpastoraat
- Ontwikkelen van competenties van toekomstige collega's
- Vergroten van draagvlak

<i>Activiteit</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaten</i>	<i>Middelen/ uitvoering</i>	<i>Planning</i>
Reflectie	Methodiekontwikkeling straatpastoraat	2 academische bijdragen (artikel; studieopzet); Actieve deelname Landelijk Overleg drugs- en straatpastoraat	Studie en reflectie	Studieopzet af medio 2014 LOND bijeenkomsten tweemaal per jaar
Begeleiding	Training en begeleiding stagiaires	2 stagiaires HBO / WO; 12 maatschappelijke stagiaires; 2 vrijwilligers 'mission house'	Coaching en advisering	Structureel tijdens school/kalenderjaar
Publiciteit	Aandacht voor problematiek mensen op straat; signaleren knelpunten in de maatschappelijke opvang; bevorderen van kennis, begrip en inzet voor marginale groepen	Facebookpagina Twitter 10 artikelen, interviews of ingezonden brieven in 'traditionele media'	Artikelen; generen media-aandacht; Columns	Structureel aanbod

Colofon

Protestantse Diaconie
Nieuwe Herengracht 18
1018 DP Amsterdam

www.diaconie.org
www.facebook.com/straatpastoraat
www.straatvogels.nl
🐦 @straatvogels

Arend Driessen
coördinator projecten
t : 06 20 87 91 75
e : a.dreissen@diaconie.org

Luc Tanja
Straatpastor
t : 06 20 87 93 42
e : l.tanja@diaconie.org
🐦 @LucTanja

Het Straatpastoraat is mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van het RCOAK, stichting het RC Maagdenhuis, Kerk in Actie, Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam en giften van wijkdiaconieën en individuele donateurs.

**Kerk
in Actie**